

Weerzien op de Wadden

Afgelopen september nam hoogleraar Meteorologie Hans Vugts gedeeltelijk afscheid van de VU. Ter afsluiting van zijn VU-carrière presenteerde Vugts het boek *Weerzien op de Wadden*. Hij overhandigde het eerste exemplaar aan weerman John Bernard. De bijeenkomst stond ook in het teken van dertig jaar klimaatonderzoek op Schiermonnikoog.

De weersgesteldheid op de Wadden is een fascinerend onderzoeksveld. Het klimaat van het waddengebied verschilt van dat van het vaste land. Dat het op de waddeneilanden minder hard vriest, weten veel mensen wel. Dat de zon er relatief veel schijnt, is al minder bekend. Maar daarnaast zijn er heel veel andere verschijnselen die typisch zijn voor het waddengebied. Ruim 130 jaar geleden schreef A. Winkler Prins al: "De warmte is er meer bestendig dan in het binnenland, omdat het water er zoowel de koude als de hitte matigt. Het dorp is door de duinen tegen de gure noordenwinden beschut. (...) Wie behoefte heeft aan droge hitte, kan zich deze in het gloeiende duinzand in overvloed verschaffen".

Vanaf 1970 verrichtte Hans Vugts met zijn medewerkers en studenten in de zomermaanden meteorologisch onderzoek in het waddengebied: van Texel tot Schiermonnikoog en ook in de Waddenzee zelf. Uitvalsbasis was

daarbij het VU-weerstation op Schiermonnikoog. Dat station kwam op Schiermonnikoog, omdat de VU daar een biologisch veldlaboratorium had ingericht. Onderzoekers konden daar gemakkelijk van de bestaande (logies)faciliteiten gebruik maken. Ter ondersteuning van de diverse onderzoeken, die verspreid over het eiland werden uitgevoerd, werd in september 1971 een permanent (referentie) weerstation ingericht op het Groene Glop.

Weerzien op de Wadden, dat Vugts schreef met belangrijke ondersteuning van het KNMI, belicht alle aspecten van weer en klimaat. Daarnaast bevat het boek 'uitstapjes' over de invloed van een weerelement op mens, dier en landschap. De invloed is terug te vinden in vrijwel alles wat we waarnemen: stuivend zand, vliegende spinnen, windhozen, luchtspiegelingen. Ook probeert Vugts in het boek een antwoord te geven op diverse vragen. Kunnen hurricanes Nederland bereiken? Zijn de zomers van de oneven jaren beter dan van de even jaren? Weerspreuken: waar of niet? Is donderdag de natste dag van de week? Moet je harder lopen als het regent om minder nat te worden? Hans Vugts studeerde Natuurkunde aan de Universiteit van Amsterdam en promoveerde daar in 1971. Hij is sinds 1982 hoogleraar Meteorologie aan de Vrije Universiteit en verrichtte

in zijn lange loopbaan klimaatonderzoek in Zweden, Duitsland, Fiji-eilanden, Verenigde Staten, Botswana, Frankrijk, Puerto Rico, Oostenrijk, IJsland, Groenland. Behalve over klimaatonderzoek publiceerde hij over de haat-liefdeverhouding van de langeafstandsloper met het klimaat, onder de titel *De invloed van het weer op marathonprestaties*.

In zijn vrije tijd is Vugts een gepassioneerd hardloper. Zo was hij in de Veteranen-vijfenvijftigplusklasse

Hans Vugts op Vlieland
foto: Durk van der Veen

driemaal Nederlands kampioen op de marathon. Verder liep hij ook afstanden van 61 km (de Schipholloop), 85 km (Londen-Brighton) en de 100 km van Winschoten. Vugts woont nu op Vlieland, waar hij zeker niet (alleen maar) op zijn lauweren rust, maar enthousiast doorgaat met zijn onderzoek.

Weerzien op de Wadden, uitgeverij Pirola, Schoorl, 2002